

Лікті й долоні

Олег Коцарев

...ялина — ніби ведмідь після сплячки — з'їдає шматок овиду
а якщо трохи повернути голову — з'їдає задумливу жінку
у вікні навпроти...

Богдан-Олег Горобчук

1.

У першій половині літа павуки вже з усіх сил розвішують на вишнях свої мотузки. Саме мотузки, а не сіті чи мережива. Ніяк не можна зрозуміти, чи здатні вони щось спіймати в ці тонкі стрічки. Добре, тоді ближче: на вікні управління окупаційної адміністрації містечка N-ів хтось із інших павуків уже сплів справжні тенета, тільки от вони не блищать на сонці, а хотілось би. Але все одно можна прилаштуватися так, щоб частина подій за вікном ховалася й зникала в павутинні.

Ось у чоловіка, що там сидить, зникло одне око, одне з тих двох, якими він хоче встати й підійти до вікна. Але не встає. Натомість заходить нижня половина жінки та просить у нього довідку.

– Та я не знаю, це не зовсім моя сфера.

– Ні, ви зрозумійте! До мене вже приходили! Треба щось робити, я тільки на вас сподіваюся!

Нижня половина перетворюється на верхню, лікті рішуче сідають на стіл.

– А де тоді свідчення про неучасть родичів у бойових діях? Що, думаєте, цього ніхто не побачить?

– Не побачить, не побачить! Я ж пам'ятаю, як у вас іще тоді, до всього цього виходило добре! А ви пам'ятаєте – перед війною на концерті на честь дня перемоги в попередній війні пляшки від охорони ховали? Я пам'ятаю! Зрозумійте ж, зрозумійте – мене просто посадять, а про гірше я навіть думати не хочу. А ви? Ви цього хочете?

Сором'язливі долоні й рішучі лікті, а в нього навпаки.

– Я хочу?

– Будь ласка! Просто підпишіть, я знаю, ви хороший.

– Я дуже хороший. Я подумаю.

І він нарешті таки йде до вікна. З паперами. Чухає правою рукою ліве вухо. Лікті шоквані від такого нахабства пальців і долонь. Чухає долоню об щетину.

Вона дивиться на нього благально, але її лікті, сповнені пихи і драйву, сміються з його ліктів.

– Окей. Що там?

Вона мовчки і з усмішкою вкотре підсовує папери. Він кидає ще один погляд за павутинням одним зі своїх очей. Якась мить – і за вікном з дерева нечутно падає вишня. І тоді його руки.... О, його руки!!! Лікті червоніють і наче зовсім зникають, а пальці беруть її за руку і кажуть:

- Ти дурепка! Але дядя через тебе ризикує. Його теж можуть посадить у темний підвал!

Її рука м'яка десь так, як хотілось би, щоб були м'які губи. Вона втомлено сміється й не відсовує його, лиш трохи відвертається. Їхні верхні половини вже виходять із кімнати, спершу її, трохи пізніше його. Його половина каже комусь: "Обід".

І вони йдуть повз вишню з незграбною мотузочкою павутиння, повз вишню вирішально впалої вишеньки, але не в бік їдальні, а в бік річки.

2.

У першій половині літа кісточки з'їдених вишень або вишень засохлих лежать на цеглинах від побитої частини будівель, як пам'ятні камінці на юдейських могилах. Павуки снують між ними траурні сірі вінки, невидимі й, на жаль, знову не блискучі (це треба дочекатись осені). Сіамська пара вишень весело гойдається біля вікна ледь почорнілої будівлі адміністрації містечка N-ів, де працює комісія з перевірки співпраці громадян із окупантами під час тимчасової окупації. Якщо вдивитись у рум'яні вишневі боки, видно, що діється у кімнаті, хоч кімната й дивовижно витягнена, вигнута і криваво-червона. Там сидить смішна витовщена жінка, ой, яка ж вона витовщена, ніби з'їла всі пайки часів окупації, ніби то не вона йшла тоді не в їдальню, але до річки. Вона щось робить-робить-робить, коли раптом підкидає свою ручку аж до стелі. Ручка летить і крутиться, а потім слухняно-зручно падає в руку жінки. При цьому на вишневому екрані вона встигає кілька разів збільшитись і зменшитись у ті самі кілька разів - якби знати геометрію, алгебру й фізику, можна було б навіть вивести формулу.

Але знана тут тільки трохи географія.

З північного боку в кімнаті відчиняються червоні гнуті корабельні двері, й заходить чоловік.

Першим ділом глядить на вишню, опосередковано перетнувшись поглядом зі спостерігачем.

Другим ділом починає просити довідку.

- Я вам скажу чесно, - і посміхається в невидиму на вишні підлогу, - я співпрацював з окупаційною адміністрацією. Навіть працював у ній. Але довідка мені потрібна просто до зарізу. Без неї... Ви самі розумієте, що зі мною буде без неї. І ні, не думайте, я в жодних злочинах не брав участі, навіть не знав про них. Працював, просто довідки виписував.

- Думаєш, я не пам'ятаю?

- Ну, раптом забула, це ж коли було.

Його лікті приречено звисають.

- Пам'ятаю-пам'ятаю, довідки, потім до річки.

- Це один-єдиний раз так було!

- Хі! Що сталось одного разу, станеться вдруге.

- Послухай, мені реально потрібна ця довідка, інакше все, глина, а так буде хоч час вибратися.

- А чим же я доведу, що ти не брав участі у злочиннях окупантів? Не користувався,

наприклад, службовим становищем?

Його пальці сміливо й віртуозно чухають не зовсім голену ямочку на підборідді. Тверду і виразну, мабуть, – на вишневому боці того не видно.

Вона задумано встає і ходить, від чого її голова сягає самого вершечка ягоди.

– Пам'ятаєш, мені теж тоді була дуже потрібна довідка.

Її лікті стають йому на плечі, а сонячний промінь чомусь починає допитувати вухо.

– Я подумаю, що можна для тебе зробити.

Іде й замикає двері. Кричить кудись через них "Обід!" і сміється. Його лікті вражені такою сміливістю. Вона підходить, притискає його, сидячого, шию до свого тіла та каже: "Довідка, довідка, довідка...".

Він не опирається, лише для початку трохи ухиляється від поцілунків у губи. Їхні пристрасні рухи розгойдують вишню. Сонячний промінь допитує вже порожній стілець. Нарешті вона виписує довідку, відчиняє двері, й він іде геть. Іде в бік їдальні, бо до річки ніби вже й нема чого. Потім на вулицю виходить вона. Дивно, наскільки вони обидвоє стрункі, коли опиняються поза вишневим відображенням. Вона думає, а потім говорить нечутно сама до себе:

– Кажуть, життя таке коротке, а я цього зовсім не відчуваю.

Надірване павутиння на вікні весело махає хвостиком. На кухлик жебрака, що сидить на одній з куп цегли, час від часу сідають пташки купюр.

Коцарев О. Лікті й долоні // Посестри. Часопис. 2022. № 4